

Plan for barnehagebygg mot 2040

Innhold

FREDRIKSTAD KOMMUNE

.....	1
Innhold.....	2
Formål med planen og kunnskapsgrunnlag	3
Politiske føringer	3
Barnehageloven og kommunens roller	4
Barnehageloven kapittel III. Godkjenningsplikt og oppgavefordeling	5
Barnehageloven kapittel VI. Personalet	7
Forskrift til barnehageloven og betydning for barnehagebygg	8
Kunnskapsgrunnlag, areal og kvalitet	8
Normer for areal	9
Dagens barnehagestruktur	10
Framtidig behov og pressområder	11
Befolkningsprognoser	11
Byutvikling	14
Planlegging av framtidig kapasitet	15
Pressområder	15
Kommunale barnehagebygg og framtidig barnehagestruktur	15
Tilstandskartlegging og arealutnyttelse	16
Prinsipper for prioriteringer	17
Områdeinndeling og strukturgrep	18
Tabell med forslag til mulige strukturgrep	19
Beskrivelse av tabell	20
Vurdering av kommunalt eierskap og mulig salg eller avhending	22
Oppsummering	23
Kilder	24

Formål med planen og kunnskapsgrunnlag

Plan for barnehagebygg mot 2040 bygger på Plan for barnehagebygg 2021–2031 og gir Fredrikstad kommune et oppdatert beslutningsgrunnlag for framtidig utvikling av kommunale barnehagebygg, barnehagekapasitet og barnehagestruktur. Planen svarer ut politisk verbalvedtak om gjennomgang av barnehagestrukturen i Fredrikstad kommune.

Formålet med planen er å ivareta kommunens ansvar for utvikling av barnehageområdet, samtidig som den skal være et styringsverktøy for kommunens planlegging av drift og ivaretagelse av egne barnehager. Planen gir kommunen et kunnskapsbasert grunnlag og føringer for planlegging av framtidsrettet, bærekraftig og riktig dimensjonert barnehagestruktur. Barnehagen er en viktig universell arena for tidlig innsats. Gode barnehagemiljøer bidrar til språkutvikling, sosial inkludering, læring og helse, og er et sentralt virkemiddel for å redusere sosiale forskjeller gjennom oppveksten.

Planen bygger på oppdatert kunnskap om demografisk utvikling, bosettingsmønstre, søkertall, boligbygging og framtidige behov for barnehageplasser. Planen er et styringsverktøy for mer planmessig og forutsigbart arbeid med lokalisering, dimensjonering og utvikling av barnehagebygg.

Kommuneplanens arealdel 2023–2035 er et sentralt grunnlag for planarbeidet. Arealdelen viser hvor kommunen legger opp til framtidig boligbygging og byutvikling, og gir rammer for hvordan behov for barnehagekapasitet skal vurderes i sammenheng med arealbruk og reguleringsprosesser. Ved større boligområder skal behovet for areal til barnehage vurderes tidlig, slik at nødvendig sosial infrastruktur kan utvikles i takt med befolkningsvekst og nye utbyggingsområder.

Kunnskapsgrunnlaget for planen omfatter blant annet hovedopptak og søkertall, befolknings- og boligbyggeprognoser, kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel 2023–2035, endringer i barnehageloven fra 1. august 2026, samt tilstandskartlegging og egnethetsvurderinger av kommunale barnehagebygg.

Målet er at Fredrikstad kommune planlegger for tilstrekkelig kapasitet, hensiktsmessig lokalisering, gode inne- og utearealer og barnehagemiljøer av god kvalitet samt effektiv drift. Planen skal bidra til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft gjennom en barnehagestruktur som gir gode oppvekstsvilkår, effektiv ressursbruk og hensiktsmessige hverdagsreiser for barn og familier.

Politiske føringer

Plan for barnehagebygg 2021–2031 er tidligere oppdatert med bakgrunn i bystyresak PS 192/23 Budsjett 2024 og handlingsprogram 2024–2027 for Fredrikstad kommune, herunder verbalvedtaket om at det skal tilrettelegges for økt privat barnehagedrift ved behov for nye barnehageplasser. Plan for barnehagebygg mot 2040 følger opp politisk verbalvedtak fra 2026 om gjennomgang av barnehagestrukturen i Fredrikstad kommune.

Barnehageloven og kommunens roller

Barnehagelovens formålsbestemmelse, §1 ligger til grunn for utviklingen av barnehage tilbudet i Fredrikstad. Planlegging av barnehagebygg og uteområder skal støtte opp under barnas behov for omsorg, lek, læring, medvirkning, trygghet og fellesskap:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Formålsbestemmelsen angir samfunnsoppdraget og de overordnede rammene for barnehagens virksomhet. For kommunens planlegging og styring av barnehage tilbudet er det i tillegg flere bestemmelser i barnehageloven som har særlig betydning.

Endringene i barnehageloven, som trådte i kraft 1. august 2026, gir kommunen et tydeligere styringsgrunnlag for vurderinger av framtidig barnehagekapasitet, barnehagestruktur og etablering av nye private barnehager. Ved behandling av søknader om etableringsgodkjenning skal kommunen legge vekt på behovet for nye barnehageplasser og den samlede barnehagestrukturen i kommunen. Barnehager som gis etableringsgodkjenning, har rett til tilskudd etter § 19. Lovendringene er derfor sentrale for vurderinger av framtidige barnehagebygg, arealbehov, balansen mellom kommunale og private barnehager samt de økonomiske konsekvensene av nye etableringer.

De følgende sidene gir en oversikt over sentrale bestemmelser i barnehageloven som legger rammer for kommunens planlegging, dimensjonering og utvikling av barnehage tilbudet.

Barnehageloven kapittel III. Godkjenningsplikt og oppgavefordeling

§ 7 Barnehageeierens ansvar¹

Barnehageeieren har ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

§ 7 a Barnehagens organisering²

Private barnehager skal være organisert som selvstendige rettssubjekter.

§ 7 b Krav til samlet barnehageanlegg³

Kommunale og private barnehagers lokaler og utearealer skal ligge samlet, med mindre særlige hensyn tilsier at de ligger på ulike steder.

§ 8 Krav til vedtekter

Kommunale og private barnehager skal ha vedtekter.

Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen, blant annet eierforhold, formål, opptakskriterier, samarbeidsutvalg og åpningstid.

§ 9 Interkontroll i barnehagen

Barnehagen skal ha internkontroll for å sikre at kravene i denne loven med forskrifter følges. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset barnehagens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

§ 10 Barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er lokal Barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med barnehageloven med forskrifter.

Kommunen har plikt til å tilby barnehageplass til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 16. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

¹ Kommentar til § 7: Det betyr at kommunen som barnehageeier har ansvar for at kommunale barnehager drives i samsvar med barnehageloven. Private barnehageeiere har tilsvarende ansvar for at barnehagen drives i samsvar med barnehageloven.

² Kommentar til § 7a.: Relevant for kommunen som Barnehagemyndighet ved oppfølging av private barnehager, og ved vurdering av organisatoriske endringer.

³ Kommentar til § 7b.: Relevant ved planlegging av nye barnehagebygg, utvidelser og vurdering av løsninger for uteareal.

§ 11 Krav til likebehandling og uavhengighet

Kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som Barnehagemyndighet.

Kommunen skal organisere oppgavene som Barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet.

Barnehageloven kapittel IV. Barnehagemyndighetens oppgaver mv.

§ 14 Etableringsgodkjenning av private barnehager

Kommunen kan godkjenne søknader om etablering av private barnehager og søknader om endringer i etableringsgodkjenningen. Kommunen skal legge vekt på behovet for nye barnehageplasser og barnehagestrukturen i kommunen. I tillegg kan kommunen legge vekt på om barnehagen er ordinær, familiebarnehage eller åpen barnehage, om barnehagen har et særskilt pedagogisk tilbud, om barnehagen er ideell, og søkerens seriøsitet og egnethet. Med ideelle barnehager menes barnehager som ikke har erverv til formål, og som reinvesterer overskudd i barnehagedrift.

Kommunen kan ved etableringsgodkjenningen stille vilkår som har saklig sammenheng med godkjenningen, og som ikke er uforholdsmessig tyngende for barnehagen.

En etableringsgodkjenning faller bort dersom barnehagedriften ikke er startet opp i løpet av fem år etter at godkjenningen ble gitt, eller barnehagedriften legges ned.

Departementet kan gi forskrift om godkjenning og drift av familiebarnehager.

§ 14 a. Driftsgodkjenning av kommunale og private barnehager

Kommunen avgjør søknader om godkjenning av barnehagedriften og endringer av driften ved godkjente barnehager etter en vurdering av barnehagens egnethet ut fra formål og innhold, jf. §§ 1, 1 a og 2.

Kommunen kan ved godkjenningen av barnehagedriften sette krav om antall barn, barnas alder og oppholdstid begrunnet i barnehagens egnethet ut fra formål og innhold, jf. §§ 1, 1 a og 2.⁴

§ 15 Familiebarnehager

Kommunen kan godkjenne etablering av private familiebarnehager og endringer ved godkjente familiebarnehager. Reglene i §§ 14 og 19 gjelder tilsvarende. Godkjenning av barnehagedriften for kommunale og private familiebarnehager etter § 14 a omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjemms egnethet som lokale for familiebarnehagedrift.

Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.

⁴ Kommentar til §§14 og 14a: Relevant ved etablering, utvidelse, rehabilitering og endring av eksisterende barnehagebygg.

§ 16 Rett til plass i barnehage⁵

Barn som er bosatt i kommunen har rett til barnehageplass etter reglene i barnehageloven.

§ 17 Samordnet opptaksprosess i kommunen⁶

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess der det tas hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Brukernes ønsker, og behov skal tillegges stor vekt ved opptaket.

§ 18 Prioritet ved opptak⁷

Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til prioritet ved opptak i barnehage. Det skal foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Barn som det er fattet vedtak om etter bestemmelser i barnevernsloven har også rett til prioritet ved opptak.

§§ 19–19 c Tilskudd til private barnehager⁸

Kommunalt tilskudd til private barnehager reguleres av barnehageloven med tilhørende forskrifter.

Barnehageloven kapittel VI. Personalet

§ 25 Pedagogisk bemanning og § 26 Grunnbemanning⁹

Barnehageloven stiller krav til pedagogisk bemanning og grunnbemanning i barnehager.

⁵ Kommentar til § 16: Kommunens kapasitetsplanlegging må sikre at kommunen kan oppfylle retten til plass i tråd med gjeldende regelverk.

⁶ Kommentar til § 17: Opptaksprosessen skal sikre likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager.

⁷ Kommentar til § 18: Kommunen har ansvar for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.

⁸ Kommentar til § 19: Fra 1. august 2026 innføres nye regler for finansiering av private barnehager. De nye reglene omfatter blant annet grunntilskudd og ekstra grunntilskudd (lokal forskrift), pensjonstilskudd og eiendomstilskudd (nasjonal sats).

⁹ Kommentar til §§ 25 og 26: Bemanningskravene har betydning for dimensjonering, driftsøkonomi og vurdering av framtidig barnehagestruktur.

Forskrift til barnehageloven og betydning for barnehagebygg

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) er fastsatt som forskrift til barnehageloven og gir føringer for barnehagens innhold, arbeidsmåter og fysiske læringsmiljø. Rammeplanen stiller krav om at barnehagens fysiske miljø skal være både trygt, inkluderende og utfordrende, og gi barna varierte erfaringer med lek, utforskning og bevegelse. Det fysiske miljøet skal utformes slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Barnehagebyggenes størrelse, utforming og godkjente leke- og oppholdsareal har betydning både for kvaliteten i barnehagetilbudet og for en bærekraftig økonomisk drift. Drift og organisering påvirkes blant annet av krav til bemanning, pedagognorm og tilgjengelig leke- og oppholdsareal. Dette innebærer at framtidige barnehagebygg må planlegges slik at de både ivaretar barnas behov for gode og funksjonelle læringsmiljøer og legger til rette for en effektiv og bærekraftig drift.

Kommunens mulighet til å drive barnehagene på en økonomisk bærekraftig måte påvirkes i stor grad av barnehagenes størrelse. Dette henger blant annet sammen med kravene til lovpålagt bemanningsnorm¹⁰, skjerpet pedagognorm¹¹ og godkjent leke- og oppholdsareal. Ved planlegging av framtidig barnehagestruktur bør det derfor legges vekt på løsninger som balanserer hensynet til kvalitet, tilgjengelighet og økonomisk bærekraft.

Kunnskapsgrunnlag, areal og kvalitet

Regjeringens nasjonale barnehagestrategi mot 2030 har som mål at alle barn skal ha tilgang til et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet, uavhengig av bakgrunn, bosted og hvilken barnehage de går i. Kvalitet i barnehagen kjennetegnes blant annet av trygge og inkluderende fellesskap, god ledelse, tilstrekkelig bemanning, relevant kompetanse og systematisk kvalitetsutvikling.

Barnehagebyggets utforming er en viktig del av barnehagens strukturkvalitet. Strukturkvalitet omfatter de ytre rammene for tilbudet, herunder bygninger, uteområder, bemanning, personalets kompetanse, gruppestørrelser og tilgjengelige ressurser. Gode fysiske rammer legger til rette for lek, læring, omsorg, utforskning, bevegelse og inkluderende fellesskap. Ved planlegging av nye barnehager og rehabilitering av eksisterende bygg må krav til lokaler, utearealer, universell utforming, bemanning og pedagogisk bruk av arealene ses i sammenheng. Det fysiske miljøet skal bidra til at alle barn kan delta aktivt i lek og aktiviteter, uavhengig av funksjonsevne og individuelle forutsetninger. Dette er i tråd med forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, som stiller krav til at barnehagens inne- og uteområder skal fremme helse, trivsel, lek og læring for alle barn.

¹⁰ Bemanningsnorm: Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år.

¹¹ Skjerpet pedagognorm: 1 pedagog per 7 barn under tre år, 1 pedagog per 14 barn over 3 år.

Universell utforming skal legges til grunn ved utvikling av barnehagebygg og uteområder. Som en del av kommunens tjenestetilbud skal barnehagene utformes slik at de i størst mulig grad kan brukes av alle barn, foresatte og ansatte.

Plan for barnehagebygg omhandler først og fremst de fysiske og strukturelle rammene for barnehagetilbudet. Andre kvalitetsområder, som pedagogisk innhold, kompetanseutvikling, ledelse og kvalitetsarbeid, ivaretas gjennom kommunens øvrige planverk og kvalitetsutvikling på barnehageområdet.

Barnehagen er en sentral arena for barns trivsel, utvikling, lek, læring og sosiale deltakelse. Et barnehagetilbud av høy kvalitet kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller og gi barn et godt grunnlag for videre læring og deltakelse i samfunnet. Regjeringen legger til grunn at kvaliteten i barnehagetilbudet er avgjørende for at barn skal oppleve trygghet, tilhørighet og mestring, og for at barnehagen skal kunne bidra til sosial utjevning.

Uteområdet er en sentral del av barnehagens pedagogiske og fysiske miljø. En betydelig del av barnas lek og aktiviteter foregår utendørs gjennom barnehagedagen. Uteområder med høy kvalitet gir rom for fysisk aktivitet, motorisk utvikling, utforskning, sosialt samspill og variert lek. NMBU-rapporten *Uteområder i barnehager og skoler – hvordan sikre kvalitet i utformingen* (2019) er fortsatt et relevant kunnskapsgrunnlag for planlegging og utvikling av gode uteområder i barnehager. Rapporten ble utarbeidet på oppdrag fra Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet.

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, som trådte i kraft 1. juli 2023, tydeliggjør at barnehagens fysiske miljø skal være forsvarlig og fremme helse, trivsel, lek og læring. Helsedirektoratets veileder til forskriften utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag ved planlegging, drift og utvikling av barnehagebygg og uteområder.

I Fredrikstad har arealknapphet i byområdet over tid vært en utfordring. Dette understreker behovet for å sikre tilstrekkelige og egnede arealer til barnehageformål tidlig i plan- og utbyggingsprosesser. Ved fremtidig utbygging og utvikling av barnehagestrukturen må kapasitet og behov vurderes i sammenheng med befolkningsutvikling, boligbygging, byutvikling, tilgjengelige tomtearealer og krav til kvalitet i både inne- og uteområdene.

Normer for areal

Barnehagens arealer skal gi barn trygge, helsefremmende og inkluderende rammer for lek, læring, trivsel og utvikling. Lokalene og uteområdene skal utformes slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn, samtidig som behovene til barn med funksjonsnedsettelse ivaretas. Dette følger av forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

For innendørs leke- og oppholdsareal legges det fortsatt til grunn den veiledende arealnормen i rundskriv F-08/2006: minimum 4 m² netto leke- og oppholdsareal per barn over tre år, og om lag en tredel mer per barn under tre år. Arealnormen er fastsatt som krav i vedtektene for de kommunale barnehagene i Fredrikstad.

Utearealet omfatter de områdene barna faktisk kan benytte til lek og opphold. Bygninger, parkeringsplasser, sykkelparkering og andre arealer som ikke er egnet til lek og opphold, inngår derfor ikke i beregningen av utearealet.

Fredrikstad kommune legger kommuneplanens arealdel 2023–2035 til grunn ved planlegging av nye barnehager og utvidelse av eksisterende barnehagebygg. Kommuneplanens bestemmelser stiller krav om at nye barnehager skal ha minst 25 kvadratmeter uteoppholdsareal per barn utenfor byområdet, og minst 15 kvadratmeter per barn innenfor byområdet. Ved uteareal i byområdet er det en forutsetning at innholdskvalitetene på uteområdet styrkes. Det innebærer blant annet god utforming av tomten, variert lekemiljø og hensiktsmessig plassering av bygg og utearealer. Krav til størrelse på uteområder gjelder også ved utvidelse av eksisterende barnehagebygg.

Ved planlegging av nye barnehager eller endring av eksisterende barnehager, må arealnormer og krav til fysisk miljø ses i sammenheng med krav i byggteknisk forskrift, universell utforming, inneklima, sikkerhet og forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger. Barnehagens uteareal skal være et eget og egnet areal for barna, og kan ikke kombineres med private uteoppholdsarealer eller lekeplasser knyttet til boliger.

Dagens barnehagestruktur

Fredrikstad har per august 2026 en barnehagestruktur med hovedvekt av private barnehager. Etter avvikling av Torsnes barnehage fra 1. august 2026 består strukturen av 49 private og 20 kommunale barnehager, totalt 69 barnehager. Dette tilsvarer om lag 71 prosent private og 29 prosent kommunale barnehager. Kommunen er ett opptaksområde og foreldre står fritt til å velge barnehage. Noen foreldre velger på bakgrunn av nærhet til egen bolig, mens andre velger barnehage etter pedagogisk innhold eller nærhet til arbeidsplass.

Flere av de kommunale barnehagene er fortsatt relativt små. Størrelsen har betydning for barnehagens handlingsrom til å møte brukernes behov og sikre bærekraftig organisering. Små barnehageenheter kan være mer sårbare bemanningsmessig, selv om de oppfyller gjeldende bemannings- og pedagognorm. Færre ansatte gir mindre fleksibilitet ved fravær, pauser, møter og variasjoner i barnas behov gjennom dagen. Små enheter kan også ha større utfordringer med å etablere robuste fagmiljøer og sikre tilstrekkelig bredde i kompetansen. Dette må ses i sammenheng med økonomisk bærekraft, kvalitet i tilbudet og behovet for stabil og forsvarlig drift.

For kommunal barnehagedrift er målet å redusere avhengigheten av leide lokaler og i størst mulig grad benytte kommunalt eide bygg. Kommunens samlede behov for nye barnehageplasser kan samtidig løses gjennom både kommunale og private tilbud, i tråd med politiske føringer og gjeldende regelverk. Siden plan for barnehagebygg første gang ble utarbeidet i 2021 er tre kommunale barnehageenheter i leide bygg avviklet, noe som understøtter målsettingen om å konsentrere kommunal barnehagedrift i eide og mer hensiktsmessige lokaler.

Framtidig behov og pressområder

Nok barnehageplasser av god kvalitet er tiltak for å nå mål om å utvikle kommunens sosiale bærekraft. Tall fra hovedopptak, befolkningsvekst og prognoser for boligutbygging i Fredrikstad fram mot 2032, skaper til sammen et bilde av områder med økt kapasitetsbehov for barnehageplasser.

Nøkkeltall om barnehagene i Fredrikstad samt kart over barnehagenes plassering kan leses på barnehagefakta: [Barnehager i Fredrikstad kommune - Barnehagefakta.no](#). Tallene i Barnehagefakta beregnes med utgangspunkt i opplysninger som barnehagene selv rapporterer inn i årsmeldingen til [Basil](#) i desember hvert år, og de kvalitetssikres av kommunen, statsforvalteren og Utdanningsdirektoratet.

Tallene er fra Basil per 15.12.2025 og ble oppdatert 19.02.2026. Barnehagefakta oppdateres med nye tall i februar 2027.

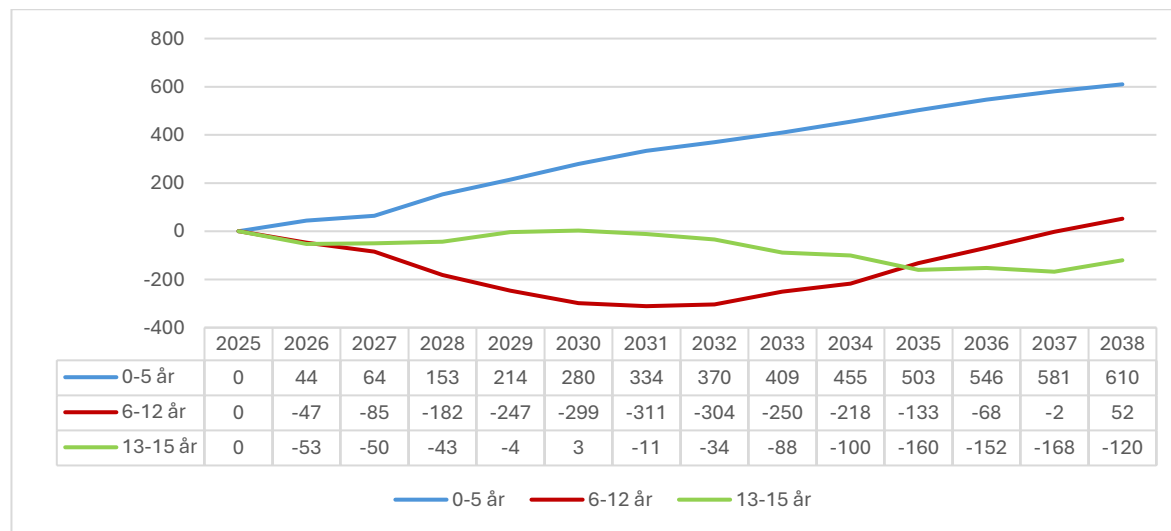
Befolkningsprognoser

Kommunens befolkningsprognose for 2026 til 2038 viser at Fredrikstad fortsatt forventes å ha befolkningsvekst, men noe svakere vekst enn tidligere prognoser. For aldersgruppen 0-5 år viser prognosen en vekst gjennom planperioden, i hovedsak som følge av at fruktbarheten forventes å øke.

Befolkningsprognosen er et viktig grunnlag for planlegging av framtidig barnehagekapasitet i Fredrikstad. For barnehageområdet er utviklingen i aldersgruppen 0-5 (6) år særlig relevant, fordi denne aldersgruppen danner grunnlaget for behovet for barnehageplasser i årene framover.

Imidlertid er det også her at usikkerheten i prognosen er størst. Utviklingen avhenger av at fruktbarheten fortsetter å stige, og at tilflyttingen til Fredrikstad fortsetter. Kommunen følger utviklingen nøye, og prognosen oppdateres årlig.

Figur 1: Framskrevet endring i befolkningen 0-15 år, med utgangspunkt i 31.12.2025 (2025=0) Kilde: KOMPAS.

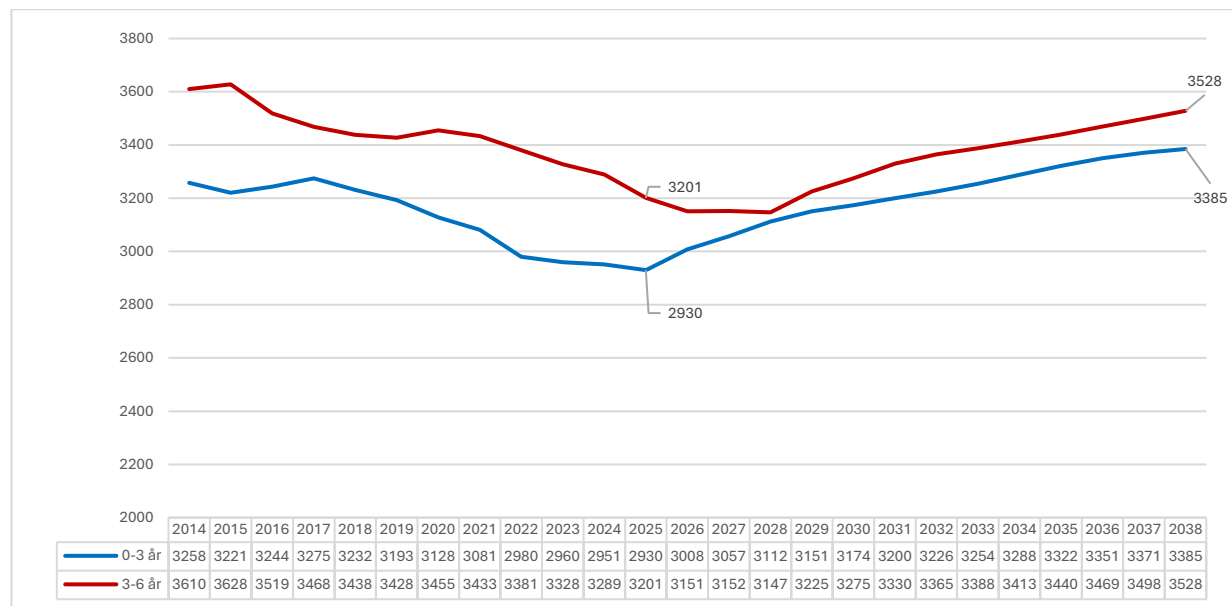
Figuren viser endringer i aldersgruppene fra 2026 til 2038. Tallene er per 31.12. Ettersom vi måler endringene mot 31.12.2025, er antall personer i alle aldersgrupper i 2025 satt lik 0.

Dersom befolkningsutviklingen blir som forventet fram mot 2038 vil vi få en økning i aldersgruppen 0-5 år, i hovedsak på grunn av den økte fruktbarheten. Det forventes å kunne bli om lag 600 flere barn i denne aldersgruppen ved utgangen av 2038, enn det var ved utgangen av 2025.

For 6-12 åringer går antallet først ned, for deretter å stige igjen fra 2031. I alt forventes det å bli om lag 50 flere 6-12-åringer i perioden. Utviklingen for 13-15 åringer viser nedgang i starten av perioden, før antall i 2030 er omtrent det samme som i 2025. Deretter går det noe ned, før det igjen stiger mot slutten. Totalt forventes det å bli om lag 120 færre i denne gruppen i 2038.

I barnehagesammenheng ser vi på to overlappende aldersgrupper: 0-3 år og 3-6 år. De to neste figurene viser utviklingen for disse to aldersgruppene og utviklingen for hele gruppen; 0-6 år, samlet.

Figur 2: Barnehagealder, statistikk til og med 31.12.2025, og prognose 2026-2038. Kilde: SSB/KOMPAS

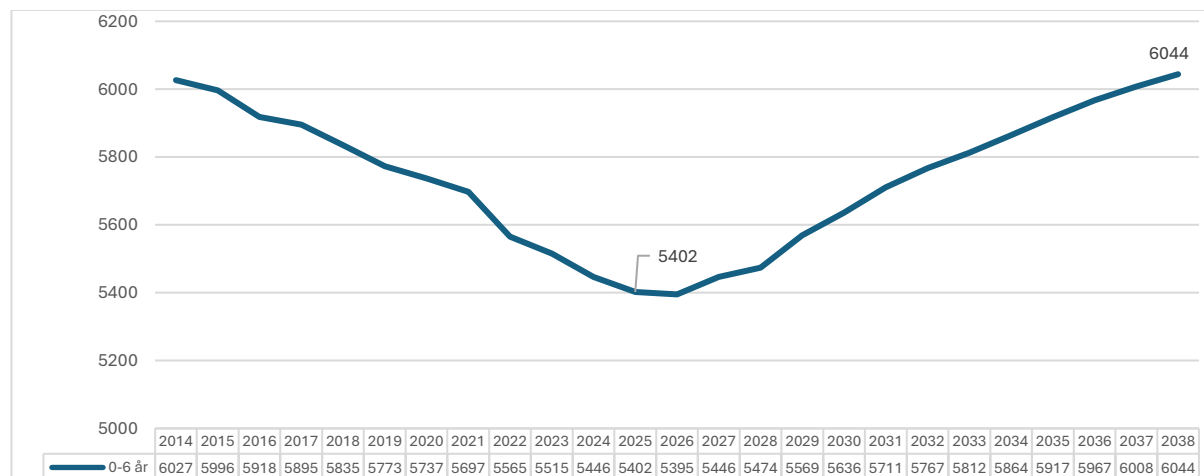

Statistikken viser en synkende tendens for begge aldersgruppene, fra 2017 og fra 2020. Ved utgangen av 2025 var det 2 930 barn i aldersgruppen 0-3 år. Antallet forventes å øke, til om lag 3 385 barn i 0-3 år ved utgangen av 2038.

For 3-6 åringer var det registrert 3 201 barn ved utgangen av 2025. Ved utgangen av 2038 forventes det å øke til om lag 3 530 barn i denne gruppen.

Figuren under viser utviklingen for 0-6 år, sett under ett.

Figur 3: Barnehagealder samlet (0-6 år). Statistikk til og med 31.12.2025, prognose 2026-2038. Kilde: SSB/KOMPAS

Ved utgangen av 2025 var det registrert 5 402 barn i aldersgruppen 0-6 år. Det har vært en sterk nedgang i perioden fra 2014, da det var registrert 6 027 barn i 0-6 år. Antallet forventes å stige igjen, til omtrent samme nivå som i 2014 mot slutten av 2038.

Årets befolkningsprognose viser fortsatt vekst i Fredrikstad, men noe svakere enn det har vært i tidligere år. Prognosen bygger på en rekke forutsetninger:

Noe svakere innvandring til Norge, men fortsatt sentralisering og flyttestrømmer til byer: Dette vil også komme Fredrikstad til gode. Tilflytting er en driver i befolkningsutviklingen i Fredrikstad.

Fredrikstad har mange utviklingsområder for nye boliger, noe som også vil kunne ledigstille boliger i flere deler av kommunen. Det er lagt inn forventninger om framtidige generasjonsskifter i noen områder der befolkningssammensetningen og boligsammensetningen tilsier at dette er på gang.

Fruktbarheten har økt noe det siste året, dog fra et svært lavt nivå. SSB forventer at økningen vil fortsette, og stanse på nær 1,6 barn per kvinne.

De yngste aldersgruppene er blant dem som flytter mest, sammen med aldersgruppen 20–30 år. Høy mobilitet og usikkerhet om den framtidige fruktbarhetsutviklingen gjør prognosene for barnehagebehovet mer usikre. Ved planlegging av barnehagekapasitet er det derfor viktig å følge utviklingen i aldersgruppen 0 til 5 år tett, og se den i sammenheng med boligbygging, flyttemønstre, søkertall og lokale pressområder.

Byutvikling

Barnehagestrukturen i Fredrikstad må utvikles i sammenheng med kommunens mål for bærekraftig byutvikling, klimavennlig mobilitet og effektiv arealbruk. Barnehagestruktur er ikke bare et kapasitetsspørsmål – men et strategisk valg som påvirker økonomi, kvalitet, rekruttering og attraktivitet som kommune. Fortetting og transformasjon i sentrum og sentrumsnære områder gir behov for tidlig vurdering av barnehagekapasitet i plan- og utbyggingsprosesser. Kommuneplanens arealdel 2023–2035 gir rammer for framtidig arealbruk, og Bypakke Nedre Glomma/byvekstavtalen legger til rette for at flere skal gå, sykle og reise kollektivt. Framtidige barnehager bør lokaliseres slik at de støtter opp under korte hverdagsreiser, trygg adkomst, nærhet til kollektivtilbud og gode nærmiljøkvaliteter.

Kommunen som barnehageeier og private barnehageeiere har vedtekter som regulerer opptak av barn, jf. barnehagelovens § 8. Fredrikstad kommune er ett samlet opptaksområde. Foreldre står fritt til å velge barnehage. Noen foreldre velger på bakgrunn av nærhet til egen bolig, mens andre velger barnehage etter pedagogisk innhold eller nærhet til arbeidsplass. Det bestrebes at det enkelte barn gis plass i sitt nærmiljø, der det er ønsket av foreldre.

I sentrum og områder med arealknapphet må barnehageformål sikres tidlig, og arealbehov for barnehager ved større boligutbygginger må vurderes i lys av kommunens samlede behov for barnehageplasser. Barnehagenes utearealer må planlegges i tråd med barnehageloven § 7 b og kommuneplanens krav. Nærmiljøparker og offentlige uteområder kan supplere barnehagens kvaliteter, men ikke erstatte behovet for egne, egnede og godkjente utearealer.

Planlegging av framtidig kapasitet

Framtidig barnehagestruktur skal vurderes i sammenheng med befolkningsutvikling, boligbygging, byutvikling, kapasitet i eksisterende barnehager og kommunens samlede behov for barnehageplasser. Områder med planlagt utbygging og forventet befolkningsvekst skal følges særskilt, slik at behov for nye barnehageplasser kan vurderes tidlig i plan- og utbyggingsprosesser. Kommuneområde oppvekst følger byutviklingsarbeid i samarbeid med andre kommuneområder.

Lokalisering av barnehager skal vurderes ut fra blant annet barnetallsutvikling, søkertall, bevegelsesmønster, tilgjengelighet, trafiksikkerhet, kollektivdekning, nærhet til boligområder og muligheter for gode inne- og utearealer. I byområdet, der arealknapphet er en særlig utfordring, er det viktig å sikre egnede arealer til barnehageformål tidlig.

Pressområder

Fredrikstad kommunes arbeid med folkehelse og levekår bygger på Kommunedelplan for folkehelse og levekår 2023–2030. Planen har som mål å redusere sosial ulikhet i helse og øke livskvaliteten for alle innbyggere. Sosial ulikhet i helse handler om at forhold som utdanning, inntekt, arbeid, bolig, nærmiljø og sosiale relasjoner gir systematiske forskjeller i helse og levekår.

Barnehagen er en viktig del av kommunens arbeid med sosial bærekraft. Gode barnehager og tilstrekkelig barnehagekapasitet kan bidra til bedre oppvekstsvilkår, inkludering, språk- og sosial utvikling, foreldres mulighet til deltakelse i utdanning og arbeidsliv, og til å redusere sosiale forskjeller over tid. Tidlig innsats i barnehagealder er derfor et sentralt virkemiddel i arbeidet med å bedre barns oppvekstsvilkår og legge grunnlag for videre læring og deltakelse.

Tall fra hovedopptaket inngår som en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for prioriteringer i framtidig barnehagestruktur. Søkertall fra hovedopptak indikerer geografiske forskjeller i etterspørselen, både ut fra dagens søkertall og historisk sett. Tendenser de siste årene viser at Østsiden-området har høyest søkertall etterfulgt av Gressvik/Onsøy og deretter Lisleby/Rolvsøy. Deler av Lisleby, Kråkerøy og Trosvik vurderes som sentrumsnære områder i barnehagestrukturen, basert på brukernes bevegelsesmønstre og tilhørighet til byområdet. Historisk sett – og utfra dagens tall i hovedopptak vurderes sentrum og sentrumsnære barnehager som pressområder for barnehagekapasitet, med høye søkertall over tid.

Kommunale barnehagebygg og framtidig barnehagestruktur

Denne delen av planen omhandler kommunens barnehagebygg og tomter, herunder byggenes tilstand, arealutnyttelse og prinsipper for prioritering og utvikling av den framtidige barnehagestrukturen. Vurderingene bygger på tilstandskartlegginger, analyser av kapasitetsbehov samt forventet befolknings- og boligutvikling i kommunen.

Tilstandskartlegging og arealutnyttelse

Prioritering av tiltak i kommunale barnehagebygg skal baseres på en helhetlig vurdering av teknisk tilstand, funksjonalitet, vedlikeholdsbehov, kapasitetsbehov og byggenes strategiske betydning i den framtidige barnehagestrukturen. Tiltak som er nødvendige for å ivareta helse, miljø, sikkerhet, godt inneklima og forsvarlig drift, skal prioriteres først.

Videre skal rehabilitering vurderes i sammenheng med muligheten for kapasitetsutvidelse, bedre arealutnyttelse og utvikling av fleksible og framtidsrettede barnehagemiljøer. Barnehager i pressområder, eller i områder der kommunen har behov for å opprettholde kommunal kapasitet, bør prioriteres foran bygg med lavere strategisk betydning.

For bygg med omfattende vedlikeholdsetterslep eller begrenset egnethet for framtidig drift må det vurderes om videre investeringer er hensiktsmessige, eller om behovet bør ivaretas gjennom andre strukturtiltak.

Tilstandskartleggingen av kommunale barnehagebygg, gjennomført våren og sommeren 2026, viser at kommunens bygningsmasse samlet sett har et betydelig behov for vedlikehold, oppgradering og funksjonelle tilpasninger. De 20 kommunale barnehagene disponerer til sammen 28 bygninger, ettersom enkelte barnehager er organisert i flere separate bygg.

Kartleggingen omfatter 27¹² av kommunens 28 barnehagebygninger og viser et estimert vedlikeholdsetterslep på om lag 39 millioner kroner inkludert Torsnes og Speiderfjellet, og om lag 37,5 millioner kroner uten disse byggene. I tillegg er det avdekket behov for arealmessige og funksjonelle tilpasninger ved åtte barnehager, med et foreløpig kostnadsestimat på om lag 45 millioner kroner. Behovene omfatter blant annet eldre planløsninger, utilstrekkelige garderobe-, personal- og lagerarealer, utfordringer knyttet til sanitærforhold samt behov for mer funksjonelle lokaler som er bedre tilrettelagt for barn med sammensatte behov.

Kostnadsestimatene omfatter ikke investeringer knyttet til kapasitetsutvidelser. Kartleggingen utgjør en sentral del av kunnskapsgrunnlaget for prioritering av rehabilitering, vedlikehold, kapasitetsutvidelser og vurderinger av kommunale barnehagebyggs framtidige egnethet. Rehabilitering av barnehager skal ses i sammenheng med behovet for kapasitetsutvidelse og utvikling av den samlede barnehagestrukturen.

Arealutnyttelse skal vektlegges ved rehabilitering, utvidelse og utvikling av kommunale barnehagebygg. Tilstandskartleggingen viser at flere bygg har eldre planløsninger som ikke fullt ut understøtter dagens behov for pedagogisk virksomhet, bemanning, arbeidsplasser, garderober, lagerfunksjoner og effektiv drift. Ved framtidige tiltak skal det vurderes hvordan eksisterende arealer kan organiseres mer hensiktsmessig, utnyttes mer fleksibelt og eventuelt utvides der tomteforhold og bygningsmessige forutsetninger gjør dette mulig. En god arealutnyttelse skal bidra til mer funksjonelle barnehager, bedre

¹² Bjørneklova barnehage er ikke tatt med i tilstandskartlegging fra 2026 grunnet påbegynt prosjekt for bygging av ny barnehage.

arbeidsforhold for ansatte, gode rammer for barnas lek, læring og utvikling, samt en mer bærekraftig barnehagestruktur over tid.

Prinsipper for prioriteringer og strukturgrep

Kommunens anbefalinger bygger på et samlet kunnskapsgrunnlag om demografisk utvikling, søkertall, kapasitet, bosettingsmønstre, boligbygging, brukernes bevegelsesmønstre og tilstandskartlegging av kommunale barnehager. Sammen vil dette gi grunnlag for videre planlegging, investeringsbehov og vurdering av konkrete tiltak.

Ved behov for nye barnehageplasser skal det vurderes om behovet best kan løses gjennom utvidelse eller rehabilitering av eksisterende kommunale barnehager, etablering av nye kommunale barnehageplasser, eller tilrettelegging for økt privat barnehagedrift i tråd med politiske føringer og gjeldende regelverk.

Prinsipper for prioriteringer

På bakgrunn av gjennomgangen av barnehagestrukturen anbefales følgende:

- Fredrikstad kommune skal fortsatt planlegge barnehagestrukturen med hele kommunen som ett opptaksområde, men med særskilt oppmerksomhet på pressområder og sentrumsnære områder der søkertall, boligbygging og bevegelsesmønstre viser økt etterspørsel.
- Kommunale barnehager i pressområder, eller i områder der kommunen har behov for å opprettholde kapasitet og styring, bør beholdes i kommunalt eie.
- Kommunale barnehagebygg skal vurderes ut fra teknisk tilstand, funksjonalitet, arealutnyttelse, vedlikeholdsbehov, mulighet for kapasitetsutvidelse og strategisk betydning i framtidig barnehagestruktur.
- Rehabilitering og utvikling av eksisterende kommunale barnehager skal prioriteres der tiltakene bidrar til bedre kapasitet, mer robuste fagmiljøer, bedre arealutnyttelse og mer bærekraftig drift.
- Kommunale tomter som er egnet for framtidig barnehageformål, og som ligger i områder med forventet vekst eller framtidig kapasitetsbehov, bør beholdes i kommunalt eie.
- Ved behov for nye barnehageplasser skal kommunen vurdere om behovet best kan løses gjennom utvikling av eksisterende kommunale barnehager, etablering av nye kommunale plasser, eller tilrettelegging for privat barnehagedrift i tråd med gjeldende regelverk og politiske føringer.
- Kommunale barnehager eller barnehagebygg som har lav strategisk betydning for framtidig kapasitet, ligger i områder med overkapasitet, har begrenset egnethet for

framtidig drift eller har betydelige vedlikeholds- og investeringsbehov, kan vurderes nærmere for salg eller annen avhending.

- Eventuelt salg av kommunale barnehager eller barnehagebygg skal vurderes i forhold til konsekvenser for kapasitet, kvalitet, økonomi, ansatte, barn og familier, samt kommunens rolle som Barnehagemyndighet.

Områdeinndeling og strukturgrep

Områdeinndelingen tar utgangspunkt i geografiske analyseområder og identifiserte pressområder. Vurderingene bygger på søkertall ved hovedopptak, geografiske forskjeller i etterspørsel, brukernes bevegelsesmønstre og planlagte eller forventede boligutbyggingsområder. Sentrumsnære områder vurderes samlet som et pressområde for barnehagekapasitet, blant annet på bakgrunn av høye søkertall over tid og brukernes bevegelsesmønstre. Administrasjonen ser behov for å opprettholde og på sikt øke kapasitet, noe som gir behov for investeringer. Areal til barnehageutbygging sikres gjennom formulering i vedtatt arealplan. Ved planlegging av boligprosjekter med 200 boenheter eller mer skal utbygger avsette areal til barnehage.

Små enheter kan gi utfordringer både for kostnadseffektiv drift og for etablering av solide fag- og kompetansemiljøer. Det anbefalte strukturgrepet for kommunale barnehager gir større barnehageenheter, tilpasset framtidig kapasitetsbehov, befolkningsutvikling og kommunens behov for styring. Med utgangspunkt i kommunens opptaks- og pressområder, geografiske forskjeller i etterspørsel, brukernes bevegelsesmønstre og forventet boligutbygging legges det til grunn en framtidig struktur med større kommunale barnehager. Nye kommunale barnehagebygg skal som hovedregel planlegges med areal og tomtekapasitet for seks avdelinger eller mer. For eksisterende bygg skal utviklingsmuligheter vurderes ut fra lokale behov, egnethet og samlet struktur.

Innenfor målstrukturen kan administrasjonen vurdere og gjennomføre nødvendige strukturgrep, herunder kapasitetsendringer, samlokalisering, flytting av drift og avvikling av bygg, i den utstrekning dette følger av delegert myndighet og vedtatte økonomiske rammer. Tiltak som krever særskilt finansiering eller politisk beslutning, legges fram for politisk behandling.

Kommunale barnehager i pressområder eller i områder der kommunen har behov for å opprettholde styring og kapasitet, bør som hovedregel beholdes i kommunalt eie. Barnehager som har lav strategisk betydning for framtidig kapasitet, ligger i områder med overkapasitet eller har betydelige vedlikeholds- og investeringsbehov, kan vurderes nærmere for mulig salg eller avhending. Eventuelle salg gjennomføres i tråd med gjeldende regelverk for salg av kommunal eiendom.

Tabell med forslag til mulige strukturgrep

Område	Eksisterende barnehage og størrelse	Forslag til mulige struktur-grep	Større boligutbyggings-prosjekter	Tidsperiode	Kommentar
Øst	Bjørneklova: 6 avd. (fra 2028) Løen: 3 avd. Kjølstad: 4 (5) avd. Nabbetorp: 5 avd. Kongsten: 3 avd. Vaterland: 2 avd.	4 større enheter i område øst	Pågående: Begbyåsen Verksbyen Framtidig: Torp Bruk Langsiktig: Årum	Se i sammenheng med utbygging av Torp bruk. Kongsten/Vaterland bør utredes i 2030	Se på muligheten for å etablere stor enhet på Torp bruk for samlokalisering av mindre eksisterende enheter i området, i tillegg til kapasitetsøkning for å møte økt framtidig behov. Se på muligheten for å etablere stor enhet på Kongsten/ Mineberget området for samlokalisering av mindre eksisterende enheter i området, i tillegg til kapasitetsøkning for å møte økt framtidig behov. Anbefales å beholde eksisterende regulering for areal avsatt til offentlig og/eller privat tjenesteyting i Verksbyen.
Sentrum med Kråkerøy/FMV	Kiæråsen: 4 avd. St.Hansfjellet: 2 avd. Speiderfjellet: 3 avd. Leie: 5 avd. Trosvik: 5 avd. Buskogen: 2 avd. Smertulia: 3 avd. Langøyåsen: 5 avd.	4-5 større enheter i område sentrum med Kråkerøy/FMV.	Framtidig: FMV pågående og planlagt til sammen mellom 5-6000 boenheter	Kiæråsen: Utredning startes i 2028 St. Hansfjellet: Fullføre tidligere vedtak. FMV: etablering av barnehage ses i sammenheng med tids-perspektiv for bolig-utbygging og rekkefølgebestemmelse	Kiæråsen barnehage og utvidelse av barnehage-tilbud i eksisterende bygg er avhengig av utflytting av avlastning i byggets 2 etasje.
Vest	Gressvik: 3 avd. Oksviken: 3 avd. Gaustadgrenda: 4 avd.	2 større enheter i område vest	Framtidig: Gressvik havn Slevik	Se i sammenheng med utbygging av Gressvik havn. Manstad/Slevik bør utredes i 2028.	Se på muligheten for å etablere stor enhet i Gressvik området for samlokalisering av mindre eksisterende enheter i området, i tillegg til kapasitetsøkning for å møte økt framtidig behov. I området ved Manstad/Slevik vil det

					være behov for en større enhet for å kunne dekke kapasitetsbehov innenfor egen kommune, også i områder nær kommunegrense
Nord	Rolvsøy: 6 avd. Fredrikstadmarka, Veum: 4 avd. Ambjørnrød: 5 avd.	2-3 større enheter i område nord	Pågående: Brønnerødlia/Veum		Se på mulighet for å utvide Rolvsøy barnehage. Se på mulighet for å utvide Fredrikstadmarka Veum

Merknad: Tabellen viser mulige framtidige strukturgrep som kan bidra til sterkere barnehagemiljøer, effektiv arealutnyttelse og tilstrekkelig kapasitet i områder med forventet befolknings- og boligvekst.

Beskrivelse av tabell

Nedenfor følger områdevis beskrivelse av mulige strukturgrep og hvilke behov samt utviklingstrekk som ligger til grunn for vurderingene i tabellen.

Område øst

I denne planen defineres Østsiden området som Begby, Nabbetorp, Kongsten, Torsnes, Torp og Sellebakk. Boligutbygging ved Verksbyen på Sorgenfri vil kunne gi et økt behov for flere barnehageplasser ved Nabbetorp og Sellebakk området. Nabbetorp barnehage består av tre separate bygninger oppført i ulike tidsperioder, noe som gjør at tilstand og vedlikeholdsbehov varierer betydelig. Det vil være hensiktsmessig å se på muligheter for utvikling av Nabbetorp barnehage – med kapasitetsøkning. Drift i Torsnes barnehage ble avvirket 31.07.2026. Barnehagebygget er beholdt, med mulighet for å gjenoppta drift dersom det på sikt vurderes som hensiktsmessig.

Torp bruk er under planlegging for boligutbygging. Vi ser på området ved Torp, med Kjølstad barnehage, som en del av Østsiden. Med bakgrunn i planlagt boligutbygging, som på sikt kan skape et pressområde for barnehageplasser, blir det viktig å sikre krav gjennom bestemmelser i arealplanen om å sette av areal av kvalitet til barnehageutbygging. Utvidelse med en større barnehageenhet vil i tillegg til å dekke behov for kapasitetsøkning, gi muligheter for avviking av små enheter innenfor samme område. Større enheter gir muligheter for et større fagmiljø, noe som bidrar til å øke kvaliteten på pedagogisk innhold i barnehagen.

Det er per i dag ingen barnehager på strekningen mellom Torp og Årum. Det ses som hensiktsmessig å etablere barnehage på Årum. Planlagt utbygging kan medføre behov for ytterligere kapasitetsøkning av barnehageplasser i dette området. Konsekvens ved manglende utbygging av barnehage på Årum kan bli at familier som har bolig, eller som bosetter seg der, søker barnehageplass i nabokommunen. Dette vil medføre økte kostnader for Fredrikstad kommune. Manglende tilbud om barnehageplasser i egen kommune vil i tillegg bryte med barnehagelovens §16 – rett til plass.

Kongsten og Vaterland barnehager ligger innenfor Østsiden området. Dagens lokasjon nær industriområdet ses som en utfordring, også med tanke på videre utviklingsmuligheter. Det anses som hensiktsmessig å samle enhetene i større bygg, for å sikre en felles større enhet og for å dekke driftsmessige arealbehov som er identifisert gjennom tilstandskartlegging.

Område sentrum med Kråkerøy/FMV

Analyseområdet består av sentrum, sentrumsnære deler av Lisleby og Trosvik samt Kråkerøy og FMV. Avgrensningen er basert på søkemønstre til hovedopptak og brukernes bevegelser, og avviker derfor fra kommuneplanens geografiske avgrensning av sentrum og byområdet.

Det er utfordrende å finne arealer med kvalitet til barnehageutbygging i sentrumsområdet. I sentrum vil det være særdeles viktig å se på muligheter for kapasitetsutvidelse av eksisterende bygg. Kiæråsen barnehage, som i dag deler bygg med avlastning for barn og unge, vil kunne benyttes i sin helhet som barnehage ved omstrukturering av byggets tjenestetilbud samt utvidelse av arealer på uteområdet.

St.Hansfjellet er en to avdelings barnehage hvor det foreligger mulighetsstudie for utvidelse. Kommunen har som mål å begrense antall små barnehageenheter. St. Hansfjellet barnehage vil ha muligheten til utvidelse gjennom omregulering av tilstøtende tomt.

Leie barnehage er lokalisert sentrumsnært på Lisleby. Barnehagen består av to separate bygninger, hvor hovedbygget har betydelig vedlikeholdsbehov samt behov for økt areal. For å bedre økonomisk og sosial bærekraft vil det være hensiktsmessig å se på muligheten for ett felles barnehagebygg i området – med mulighet for å øke kapasitet.

FMV vest ligger i byområdet og har et veldig stort utbyggingspotensial. I et langsiktig perspektiv vil det kunne etableres mellom 5000-6000 boenheter på vestsiden av Værstebrua. Dette vil genere behov for økt kapasitet av barnehageplasser. I tråd med arealplanens bestemmelser må det sikres areal av kvalitet i området til framtidig barnehageutbygging. Det er viktig at arealplanens krav gjennomføres, ettersom det er få eller ingen andre muligheter for areal til nye barnehager.

På Kråkerøyområdet er det per i dag to mindre kommunale barnehagebygg, Buskogen og Smertulia. Gjennom tilstandskartlegging er det avdekket arealbehov i begge barnehagene. Dette bør ses i sammenheng med antatt økt kapasitetsbehov for barnehageplasser i Kråkerøyområdet, i tråd med boligutbygging på FMV. Det er begrensede muligheter for utvidelse av begge barnehagene, slik de er lokalisert per i dag.

Område vest

I Slevik-området er det pågående utbygging i Langårdslia, og planlagt boligutbygging ved Slevik Platå. Det er en kommunalt eid tomt i området, avsatt til offentlig/privat tjenesteyting.

Det vurderes som hensiktsmessig å beholde tomten på Slevik i kommunalt eie, og benytte muligheten for å etablere en ny barnehage.

Gressvik området er under utbygging, og det antas på sikt et økt behov for kapasitetsøkning av barnehageplasser. Ved Gressvik havn planlegges et antall boenheter som sannsynligvis vil utløse krav om å avsette areal til barnehage, jf. bestemmelser i arealplanen. Dette vil kunne gi muligheter for avvikling av eksisterende Gressvik barnehage og flytting av drift samt utvidelse av kapasitet – ved etablering av nybygg.

Oksviken barnehage ligger i nærheten av Gressvikområdet. Tilstandskartlegging viser blant annet behov for driftsmessig arealøkning, noe som bør ses i sammenheng med boligutvikling på Gressvik.

Prioritering av nye investeringer i tråd med fremtidig barnehagestruktur og behov for nye barnehageplasser i de ulike områdene, vil komme frem i arbeidet med kommunens økonomiplan.

Område nord

Veum Park og Brønnerødlia er et område under utbygging. I et lengre tidsperspektiv kan det bli behov for å øke kapasiteten av barnehageplasser i dette området.

Vurdering av kommunalt eierskap og mulig salg eller avhending

Vurderinger av de ulike områdene bygger på søkertall ved hovedopptak, geografiske forskjeller i etterspørsel, brukernes bevegelsesmønstre og det vi kjenner til av planlagte eller forventede boligutbyggingsområder. Sentrumsnære områder vurderes samlet som et pressområde for barnehagekapasitet, blant annet på bakgrunn av høye søkertall over tid og brukernes bevegelsesmønstre. Sammen med tilstandskartleggingen av kommunale barnehagebygg legges dette til grunn for videre arbeid med prioriteringer av tiltak knyttet til barnehagebyggene i de ulike områdene. Konkrete prioriteringer vil komme fram i kommunens økonomiplan.

Det er noen premisser som må ligge til grunn for vurdering av eierskap til barnehagene. Kommunale barnehager i pressområder eller i områder der kommunen har behov for å opprettholde styring og kapasitet, bør som hovedregel beholdes i kommunalt eie. Barnehager som har lav strategisk betydning for framtidig kapasitet, ligger i områder med overkapasitet eller har betydelige vedlikeholds- og investeringsbehov, kan vurderes nærmere for mulig salg eller avhending. Eventuelle salg skal gjennomføres i tråd med gjeldende regelverk for salg av kommunal eiendom.

Ved eventuell vurdering av salg eller avhending skal følgende prosess legges til grunn:

- Det gjennomføres en barnehagefaglig vurdering av behovet for kapasitet i området.
- Det vurderes om eiendommen har strategisk betydning for framtidig barnehagestruktur.
- Det vurderes om bygget kan rehabiliteres, utvides eller brukes til andre kommunale formål.
- Det vurderes hvilke konsekvenser et salg kan få for barn, familier, ansatte og kommunens samlede barnehage tilbud.
- Det gjennomføres nødvendig økonomisk, juridisk og eiendomsfaglig vurdering.

Oppsummering

Planen gir et oppdatert kunnskapsgrunnlag for framtidig utvikling av barnehagebygg, kapasitet og barnehagestruktur i Fredrikstad, i tråd med gjeldende lovkrav og forskrifter for barnehageområdet. Gjennomgangen viser behov for å planlegge langsiktig, sikre egnede arealer, følge utviklingen i pressområder og prioritere tiltak ut fra kapasitet, kvalitet, tilstand og bærekraftig drift.

Kommunale barnehager og tomter med strategisk betydning bør som hovedregel beholdes i kommunalt eie. Eventuelle vurderinger av salg, avhending og videre prioriteringer følges opp gjennom kommunens økonomiplan.

Kilder

Barn og unge i plan og byggesak, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2020

Kommuneplan for Fredrikstad, arealdelen 2023–2035

Kommuneplanens samfunnsdel – Fredrikstad mot 2030

Lov om barnehager (barnehageloven med forskrift)

Uteområde i skoler og barnehager – hvordan sikre kvalitet i utformingen? Norges miljø- og biovitenskapelige universitet rapport, 2019

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

Helsedirektoratets veileder til forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, først publisert 2023 og sist faglig endret 19. juni 2025.

Barnehagen for en ny tid – Nasjonal barnehagestrategi mot 2030, Kunnskapsdepartementet.

Regjeringen: Kvalitet i barnehagen, sist oppdatert 03.12.2025.

Vedlegg: Barnehagekartlegging (tilstandsrapport)